

Ivan (kovinska zadruga), Jeločnik Fran in Rojina Josip (krojaška zadruga), Schrey Ivan (pekovska zadruga) in Engelbert Franchetti (brivska zadruga). Namestniki pa so gg.: Krvarič, Tončič, Lavrič, Jenko, Novak in Šturm. Računskim preglednikom se izvolijo gg.: Leden, Lenček, Al. Pogačnik: namestnikom pa Pock Fran.

K predlogu glede enakomernega združnega uradovanja, namreč glede enotnega knjigovodstva in statistike, se je oglasil ministrski odposlanec, ki je priporočal, naj se v tem oziru še par mesecev potrpi, ker se tozadevne knjige in tiskovine že pripravljajo v ministrstvu. Najživahnejša debata se je razvila pri predlogu glede izdajanja obrtnega časopisa kot zveznega glasila. Začasni predsednik Franchetti utemeljuje posebno dokazilno in stvarno potrebo lastnega glasila, povdarjajoč povsem prav, da bi brez glasila snujoča se zaveza bila mrtvorojeno dete. Zato predlaga, naj ustanovni shod sklone potrebo takega glasila, ter poveri nov odbor, da uktene vse potrebno. — Delegat Fr. Didič iz Idrije je proti temu, da bi bil vsak član zaveze obvezan, naročiti si tudi list. Franchetti pojasni, da bi dobivali člani list brezplačno, le letni prispevek bi bil nekoliko višji, na pr. 1 krono. Delegat Dachso predlaga, naj bi se končno sklepanje o tem predmetu za danes še opustilo, ker morajo posamezni odposlanci zadrug v tej zadevi še vprašati doma. Delegat Kregar se pridruži Dachsovem predlogu, češ, naj občni zbor o tem definitivno sklepa. Ob enem predlaga dvakratno mesečno izdavanje. Na glasovanje pride Dachsov predlog, ki se tudi sprejme. Pri točki glede višine letnih prispevkov predlaga začasni predsednik Franchetti, naj se določi 1 krono za slučaj, da se bo izdajal lastni list. Ker so se tudi tukaj nekateri delegatje izgovarjali, da nimajo tozadevnih pooblastil svojih zadrug, je poučil zborovalce magistratni svetnik gosp. Šešek kot zastopnik mestne občine, da so delegatje že eo ipso pooblašteni o potrebnem sklepati in dovoljevati. Obveljal je pri glasovanju deducirani predlog predsednikov za 30 vin. letnega prispevka za osebo. Nekateri odposlanci zadrug so obljubili, da so pripravljani pavšalno prispevati na leto tudi 40 kron. K tej točki se je oglasil poučljivo tudi gosp. dr. Murnik kot tajnik trgovske in obrtne zbornice.

Za prihodnji občni zbor se določi zopet Ljubljana, a nadaljni občni zbori se bodo vršili premenjevalno tam, kjer bo največ zavezinih članov.

Pri točki o ustanovitvi obligatorične mojstrske bolniške blagajne se razvne zopet daljša debata. Vladni odposlanec dr. Roller pojasni razmerje prostovoljnih in obveznih bolniških blagajn, ter raztolmači najvažnejše paragrafe iz tozadevnih pravil. Na predlog Kregarja se celotno čitanje opusti, ter se prepusti upravnemu odboru, da potrebno ukrene. Sklene se: 1. ustanoviti bolniško blagajno; 2. odbor naj priskrbi,

da se pravila prevedejo na slovensko, ter se potem čitajo pri drugem občnem zboru, ki se vrši kmalu po novem letu. Sprejeto. Podpore se določijo, kakor so običajne pri takih blagajnah, t. j. zdravniška pomoč v slučaju bolezni, a pri boleznih, ki trajajo nad tri dni, tudi denarna podpora.

Predlog glede prireditve potovalnih zborovanj s strokovnim predavanjem in o pomenu obrtnih zadrug je govoril jako temeljito gosp. Šturm. Predlagal je med drugim, naj se stremi za tem, da se ustanovi v trgovinskem ministrstvu obrtni oddelek. Za poučne obrtne shode je treba inštruktorja, ki zna naš materni jezik. Sprejeto. Začasni predsednik prečita pismo župana Hribarja, ki je bil službeno zadržan, se zborovanja udeležiti, a želi novi zvezi najboljše, ter jo zagotavlja svoje naklonjenosti. Za to in za prepustitev dvorane se izreče županu najsrčnejša zahvala.

Nato je zaključil začasni predsednik to velepomembno zborovanje.

Po zborovanju se je vršilo konstituiranje novega odbora, ter so bili izvoljeni gg.: predsednikom Franchetti, podpredsednikom Kregar, blagajnikom Schlegel, zapisnikarjem Fr. Jeločnik.

Popoldne ob 1. uri se je začel v gostilni pri „Zvezdi“ (Krisch) prav dobro obiskani banket.

Politični pregled.

Notranji položaj. — Sedaj se vse suče okrog češko-nemške sprave. Nemci so formulirali svoje zahteve, ne, ker si žele sprave, nego ker jim je na tem, da se ohrani Körberjevo ministrstvo. Čehi seveda nečejo sprejeti teh ponudb, ker so Nemci svoje ponudbe nalašč pretirali. Vsled tega sestavijo Čehi protiponudbe. Ta igra se bo še nekaj časa nadaljevala. Gre se namreč zato, da se krivda za ponesrečenje sprave zvali na drugo stranko. Nemci bi to krivdo radi zvalili na Čehi, Čehi bi jo radi zvalili na Nemce. Mej tem pa preteče čas in pride zopet v veljavo § 14.

Gosposka zbornica. — Gosposka zbornica je imela v soboto sejo. Vzprejela je več zakonskih načrtov, ki so bili vzprejeti v poslanski zbornici, med njimi tudi oni glede podpor po ujmah prizadetim deželam in občinam. Razpravljala je tudi o zakonskem načrtu glede terminske kupčije z žitom. Vzprejela ga je zopet v prvotni obliki in ne tako spremenjenega, kakor je hotela glede paragrafa 12 poslanska zbornica. Ta zakonski načrt romal bo torej zopet v poslansko zbornico, ki ga gotovo sprejme in sicer brez glasov italijanskih poslancev.

Vladni opomin parlamentarnim strankam. — „Fremdenblatt“ piše: Če se odtrga še ta sprava nit, se s tem odtrga tudi življenska nit parlamentu. Gre se za več, nego le za notranji mir. Sedaj je zadnji čas in ni več nobenega odloga.

Nagodbena pogajanja med Avstro-Ogrsko. — Nagodbena pogajanja med obema državama polovicama so se te dni zopet pričela. Zaradi tega je prišel v nedeljo ogrski ministrski predsednik pl. Szell na Dunaj. Naš ministrski predsednik je bil v petek v dolgotrajni avdijenci pri cesarju, pri kateri se je cesar z dr. Körberjem razgovarjal o teh pogajanjih. V soboto pa je imel naš ministrski svet svojo sejo, v kateri se je istotako posvetoval o tem vprašanju. Vest,

da misli Nemčija odpovedati naši državi trgovinsko pogodbo, vznemirila je naše in organske vladne kroge in gotovo tudi provzročila ta nova pogajanja.

Liga proti dvoboju za Avstrijo se je konstituirala. Predsednik jej je grof Thun-Hohenstein, podpredsednika pa Bilinski in Clumecky.

Načrt zakona o ločitvi zakonske zveze. — Italijanska vlada je predložila zbornici načrt zakona o ločitvi zakonske zveze. Zbornica pa je izvolila odsek, obstoječ iz devetih članov, ki naj ta zakonski načrt prouči in o njem zbornici poroča. V ta odsek pa je bilo izvoljenih šest takih poslancev, ki so odločno proti temu zakonskemu načrtu, a le tujje taki poslanci, ki so za ta načrt. Očividno je torej, da je italijanska vlada doživela pri ti priliki hud poraz.

Nemški državni zbor. — V nemškem državnem zboru nadaljujejo socialisti z vso odločnostjo boj proti novim carinskim tarifom. Večina državnega zbora pa hoče na vsak način v najkrajšem času spraviti pod krov te carinske tarife. Da bi prišla obstrukciji socialistov v okom, namerava spremeniti zbornični opravilnik tako, da ne bi smel noben govornik govoriti nad pet minut in da bi predsednik sam imel pravico določevati govornike. V Nemčiji se nimajo, kakor se vidi, nič kaj rogati našim parlamentarnim odnošajem.

Podpore za macedonske begune. — Bolgarski knez Ferdinand je daroval za macedonske begune, katerih je vedno več na bolgarsko-macedonski meji, 10.000 frankov. Knezova mati Sofija pa je darovala 5000 frankov. Onih 10.000 rubljev, katere je darovalo slovansko blagotvorno društvo v Petrogradu, je razdelil med begune ruski odposlanik Bahmetov. V Dubnici na bolgarsko-macedonski meji se je ustanovil poseben odbor, ki pobira raznovrstne darove za to nesrečno turško rajo. Tudi bolgarske gospe zbrale so se v poseben odbor, ki bode pobiral po vsej Bolgarski darove za te nesrečneže. Po večjih mestih bolgarskih se prirejajo predstave in koncerti v isti namen. Pri enem samem takih koncertov so nabrali 5000 frankov. Turški zastopnik je pri ruskem odposlaništvu protestiral proti takemu nabiranju darov, pa za stonj, kajti dobil je zasluženi odgovor.

Obrtnija.

Zakon proti pijančevanju.

Naša vlada je storila svojo dolžnost, da je predložila državnemu zboru zakonski načrt, ki ima namen, uživanje opojnih pijač, ako ne popolnoma preprečiti, pa vsaj znatno omejiti. Naša vlada pokazala je pri tem svojo dobro voljo, in po našem mnenju bi državni poslanci gotovo prav mnogo dobrega storili, ako bi v državni zbornici predlagali, naj se tudi o tem zakonskem načrtu nujno razpravlja in naj se prej ko prej uveljavi. Onim, ki so pri prodajanju tega človeškega strupa imeli in še imajo ogromnega dobička, seveda ta zakon ne bode po volji in si niso morebiti niti mislili, da stopi vlada tako hitro ž njim pred državni zbor; ali kaj naj bode dobiček pojedincev nasproti gmotnim in duševnim koristim več stotisoč, da, celo milijonov prebivalstva. Prepričani smo, da ustrezemo svojim čitateljem, ako jih z določbami tega zakonskega načrta nekoliko natančneje seznanimo.

Najprej hoče ta zakonski načrt preurediti in določiti obrtno pravico prodajanja in točenja žganja. V tem oziru razločuje tri vrste razpečavanja:

1. Prodajo na debelo v zaprtih posodah, ki drže najmanj pet litrov.

2. Koncesijonirano pravico, točiti žganje gostom v nezaprtih posodah čez ulico, ter prodajati v zaprtih posodah v poljubni množini.

3. Koncesijonirano prodajo na drobno v zaprtih posodah od ene osminke litra višje.

Vlada hoče s tem doseči, da bo prodaja žganih pijač na drobno od žganjetočev popolnoma ločena.

Dalje hoče, da naj so žganjetoči od drugih obrti popolnoma ločeni. Važna in za trgovce z žganjem usodna je določba v načrtu, da se v prostorih, kjer se žganje toči, ne sme izvrševati nobena obrt. S tem se hoče zabraniti, da se v prodajalnah, kjer si morajo ljudje nakupovati živila in druge za vsak dan potrebne reči, ne daje ljudem neposredna prilika, uživati žgane pijače.

Istotako važna je določba glede najvišjega števila žganjarn; določba, katera — kakor pravi načrt — po izkušnjah drugih držav mnogo pripomore k omejitvi žganjepitja. V tem oziru je v načrtu določeno: na vsakih 500 prebivalcev ena koncesija za žganjetoč in ena za prodajo na drobno.

Načrt vender pušča tukaj vratca odprta, ko pravi: Politična deželna oblast sme za posamene občine, ki so bolj razsežne, zaslišavši mnenje občine in sporazumno z deželnim odborom izjeme dovoliti.

Če naj bodo prodajalne za žganje ob nedeljah, praznikih in ob dnevih, ko se običajno mezda izplačuje, zaprte, ima zopet pravico odločevati deželna vlada sporazumno s trgovsko zbornico.

Kdor da očividno pijanemu ali otroku opojne pijače za denar, čaka ga po zakonu zapor od treh dni do treh mesecev ali denarna globa od 20 do 1000 kron.

Dolga, ki ga je naredil pivec za pijačo, upnik ne more iztirjati, ako ob času, ko je dolžnik naredil ta dolg, kakega prejšnjega dolga za pijačo istemu upniku ni plačal. Poroštva in zastave, da se bo ta dolg gotovo plačal, so neveljavne.

Kdor bi se hotel tej določbi izogniti in bi zahteval, ter prejel pismeno zagotovilo, da bo s pijačo narejeni dolg gotovo plačan, zapade kazni od treh dni do treh mesecev zapora ali od 20 do 1000 kron denarne globe.

Kogar bo v teku pol leta na očitnem kraju večkrat pijanega videti, čaka ga kazen zapora od enega dne do štirih tednov ali globa od 10 do 500 kron.

Kdor se upijani, kadar ima vršiti kako delo ali opravilo, katero je — če se v stanu pijanosti opravlja — nevarno življenju, ali telesni varnosti koga drugega, zapade zopet kazni od treh dni do treh mesecev ali od 20 do 1000 kron.